

այսօրուընէ կը մտնէ Ս. Քաղաքիս լաւազարյն տպագրատուններուն շարքը: Յետոյ հրաւիրեց Ն. Ամենապատուռթիւնը հաճել շորժման մէջ դնել մէքենաները: Ս. Պատրիարքը յառաջացաւ դէսի ելեքտրական մեղեխը: Այդ միջոցին ժառանգաւորներէն մին կարդաց դիմառնական տաղաչափութիւն մը, իբրև ընծայուածներէն ընծայուներուն, այսինքն մեքենաներէն՝ զիրենք նուիրողներուն ուղղուած խօսք մը, որ կ'երսի ամիսնոյ այս թիւին մէջ: Անմիջապէս յետոյ, ընդհանուրին ծափերուն մէջ, շարժեցաւ արագատիպը, իր ծոցէն դուրս տեղալով գիմառնական խօսքոչն հագարեակ մը, որոնք բաշխուեցան ներկաներուն. յետոյ պիտի տպագրէր նուիրատուններուն ուղղելի տպարիաքական օրնութեան կոնդակները: Բարերարներու ուղղուած երգով վերջացաւ հանդէսը:

Երեկոյեան ընթրիքը համախումբ կատարուեցաւ ընդհանուր սեղանատան մէջ, ուր բացառաբար ներկայ էին նաև տպարոնի զրաշարները և կազմարարները: Ս. Պատրիարքը պատշաճ սրիչով մը անդրադարձումներ ըրաւ տպարանական գործառնութեանց մտաւորական կեսունքին հետ ունեցած սերտ աղերսներուն վրայ, որմէ վերջ աշակերտները սիվ մեծասքանչով երգեցին:

Ընթրիքէն ետքը, երեկոյեան ժամը 8ին, Միաբանութիւնը, աշակերտութիւնը, և հրաւիրեալներ, աւելի քան 200 անձինք, հաւաքուեցան կիւլպէնկան մատենադարանի սրահին մէջ գրական երեկոյթի հանդիսաւորութեամբ վերջացնելու համար յուրելինական օրը: Ս. Աթոռոյ օրներգով և Ս. Պատրիարքին բացման խօսքով սկսաւ հանդէսը: Յետոյ, պատշաճ երգերու ընդմիջումով, յաջորդաբար բանախօսեցին ժառանգաւորացի տեսուչը Տ. Տիրան վրդ., ուսուցիչներէն Պ. Գ. Մխալիկան և պատր. փոխանորդ Գեր. Աղաւնունի Սրբազն. Առաջինին նիւթի էր «Տպագրութիւնը՝ իբր աղդակ մշակոյթի», երկրորդինը՝ «Հայկական տպագրութիւնը և երուաղէմի տպարանը», երրորդինը՝ «Նախնեաց երուաղէմատիպ գործեր»: Փակումը կատարեց Արբազան Պատրիարքը՝ ներբողանքը հիւսելով Արքոց Թարգմանչաց, որոնց տօնին կը զուգագիպէր, այնքան խորհրդաւոր

կերպով, աղգային կրթական և գրական սկզբունքներու և զործունէութեանց այս պանծացումը. «անոնք են, ըսաւ, խորքը կտաւին թեզանը, որուն վրայ բանուած են դարերու ընթացքին, այն միւս բոլորը, իրեւ մին քան զմիւսը գեղեցիկ ասղնէ-գործութիւններ, որոնց մէջ կը խորհրդանշուին ազգին յոյսն ու սէրը, ու իր կեանքը ոգևորող բոլոր ազնիւ ձգտումները: Առանց թարգմանչաց դարուն, մենք պիտի չունենայինք այն ամէնը որոնք կը խանդավառն զմեզ ոչ միայն մեր անցեալին յուշով այլ նաև մեր տպագային յոյզովը»:

Այսօրուան կիրակին, մեզի համար, այս կերպով, կրկնապէս նուիրական օրը եղաւ, տէրունական օրուան կրօնական հանգամանքէն զատ՝ իր վրայ միացնելով Ա. Թարգմանչաց յիշատագին, Հոգելոյս Դուրեսան Ս. Պատրիարք Հօր անուան, հին եւ նոր բարեպաշտներու յիշատակին եւ տպարանիս յորելինական դաղափարին քառեակ տօնախմբութիւնները:

ԽՈՒՃՈՒԲԴ ԵԿ ԽՈՍՔ

Մարդ կը զործէ ինչպէս կը սիրէ, եւ կը սիրէ ինչպէս կը մտածէ: Մտածունները կը կազմեն, ու սիրը կը կազմէ վարմունքը:

Անկարեկի պիտի ըլլար երեւակայի րէ ինչի կարող է մարդը երբ կամք ունի, եւ րէ մինչեւ ո՛ր աստիճան կը բարձրանայ, երբ կը զգայ րէ ազատ է:

Զկայ մարդ մը, որ իրաւունք ունենայ արհամարհելու մարդերը:

Զը հանդիպեցայ մարդու մը, որուն մօս սովորու բան մը չկննար:

Կ'ուզելք զիսնալ րէ ինչ կ'արծէ մարդ մը-մտիկ յրեկ իրեւ, ուսումնասիրեցիք զինքը իրմէ խոնարհացոյններու հետ իր յարաքարութիւններուն մէջ:

Արդար մարդը՝ պարկեց մարդը ա՛ն է որ իր իրաւունքը կը չափէ իր պարտականութեան համեմատ: